

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Чернігівська політехніка»

**ОСВІТНЬО - ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Державна служба»**

**Другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю D4 Публічне управління та адміністрування
галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право»
Кваліфікація: Магістр публічного управління та адміністрування**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради

 / С.М. Шкарлет/

(протокол № 2 від " 27 " 09 2025 р.)

Освітньо-професійна програма
вводиться в дію з 01 вересня 2025 року

Ректор

(наказ № 23/РС від " 27 " 09 2025 р.)

Чернігів 2025

ПЕРЕДМОВА

Розроблено проектною групою у складі:

1. Олійченко І.М., д.держ.упр., професор, професор кафедри менеджменту та адміністрування, керівник проектної групи.
2. Дітковська М.Ю., к.д.р.ж.упр., доцент, доцент кафедри менеджменту та адміністрування.
3. Харченко Ю.П., д.е.н., доцент кафедри менеджменту та адміністрування.

Розроблено на основі Стандарту вищої освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України №1001 від 04.08.2020 р.

**Профіль освітньо-професійної програми
зі спеціальністю D4 «Публічне управління та адміністрування»**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Національний університет «Чернігівська політехніка» Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та адміністрування Кафедра менеджменту та адміністрування
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Другий (магістерський) рівень вищої освіти Магістр публічного управління та адміністрування
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Державна служба»
Тип диплому, обсяг освітньої програми та форма здобуття вищої освіти	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, розрахунковий строк виконання освітньої програми – 1,5 року Форма здобуття освіти – очна (денна), заочна
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія МОН. Україна. Сертифікат УД №26014112 від 04.11.2020. Термін дії до 1 липня 2026 р.
Цикл / рівень	Другий рівень вищої освіти; НРК України – 7 рівень; FQEHEA – другий цикл; QF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня бакалавра, спеціаліста, магістра. Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Національного університету «Чернігівська політехніка», затверджених Вченого ради.
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До 01.07.2026 року або до заміни новою
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://op.stu.cn.ua/view/total_view.php
2 – Мета освітньої програми	
<p>Професійна підготовка висококваліфікованих, відповідальних кадрів у галузі публічного управління та адміністрування, спроможних аналізувати, розробляти і реалізовувати публічну політику; творчо, ефективно та результативно виконувати управлінські функції та надавати адміністративні послуги, сприяти інноваційним процесам у суспільстві з метою утвердження демократії, забезпечення прав і свобод людини, сталого розвитку на основі світових та європейських стандартів щодо соціально-економічного процвітання країни та соціальної справедливості.</p>	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право» Спеціальність D4 «Публічне управління та адміністрування» <i>Об'єкти вивчення:</i> принципи і закономірності функціонування системи публічного управління та адміністрування як сукупності інститутів державного управління, місцевого самоврядування, громадянського суспільства відповідно до покладених на них функцій і повноважень; відносини, явища, процеси, моделі та механізми, що характеризують прояви

	<p>публічного управління та адміністрування на вищому, центральному, регіональному та місцевому рівнях.</p> <p><i>Цілі навчання</i> - підготовка фахівців з публічного управління та адміністрування, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області</i>: наукові концепції (теорії) публічного управління та адміністрування, зокрема на вищому, центральному, регіональному та місцевому рівнях управління.</p> <p><i>Методи, методики та технології</i>: наукового пізнання, управління та прийняття рішень, аналітичної обробки інформації, інституціонального, інструментального, функціонального, організаційно-технологічного та правового забезпечення, електронного урядування, системного аналізу, моделювання, прогнозування та проектування.</p> <p><i>Інструменти та обладнання</i>: інформаційно-аналітичні інструменти, системи підтримки прийняття та реалізації управлінських рішень, спеціалізоване програмне забезпечення.</p>
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітньо-професійна програма.</p> <p>Дослідницька складова – науково орієнтована, професійна – практично орієнтована.</p> <p>Структура програми передбачає оволодіння фундаментальними знаннями щодо правових, політичних, суспільних та соціально-економічних процесів, закономірностей функціонування та розвитку органів публічного управління, особливостей організації публічного управління та адміністрування; економічного та соціального діагностування; діагностики, аналізу та оцінювання інноваційного потенціалу держави; систематизації і узагальнення правої діяльності органів публічної влади та місцевого самоврядування, а також умов їх функціонування; розробки стратегій та програм соціально-економічного розвитку регіонів та країни; системного проектування та управління змінами щодо організації інформаційно-комунікативних потоків на основі ІТ; розроблення та обґрунтування управлінських рішень у публічному управління; контролю за ефективністю використання ресурсів і ціледосягнення програмних завдань; реалізації комплексних програм розвитку територій усіма засобами публічного управління; прийняття управлінських рішень у межах компетенції державних службовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування; оцінювання потенційних можливостей зростання економіки регіону та країни; обґрунтування інноваційно-інвестиційних проектів регіонального розвитку; вивчення і впровадження передового світового досвіду, проведення наукових досліджень з публічного управління; сприяння інтегративним процесам щодо впровадження європейських стандартів щодо менеджменту якості, професійного зростання, інформатизації органів державної влади та органів місцевого самоврядування, формування ціннісних орієнтирів щодо ціледосягнення програмних показників у всіх сферах життя суспільства.</p>

Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Загальна освіта в галузі D «Бізнес, адміністрування та право» спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування» ОПП «Державна служба».</p> <p><i>Ключові слова:</i> публічне управління, публічна служба, публічна політика, державна служба, місцеве самоврядування, парламентаризм, механізми реалізації публічної політики, регіональне управління, інституційне забезпечення публічного управління та адміністрування, електронне врядування, управління програмами, проектами, управління змінами та ризиками, впровадження інновацій, проектування управлінських рішень у публічній політиці.</p>
Особливості програми	<p>Вимагає спеціальної практики в органах публічної влади та місцевого самоврядування. Програма передбачає надання фундаментальних теоретико-методичних знань та практичних навиків з реалізації публічної політики, соціальних та економічних процесів, використання та удосконалення наукових підходів та концепцій у сфері публічного управління; поглиблена вивчення методів та механізмів реалізації публічного права; професійну підготовку фахівців для органів державної влади та місцевого самоврядування, здатних на високому професійному рівні розв'язувати проблеми та вирішувати завдання стратегічного, тактичного та ситуативного управління у публічній сфері, що передбачає застосування професійної компетенції у сфері публічного управління та адміністрування.</p> <p>Формує фахівців-управлінців з новим прогресивним мисленням, здатних застосовувати ефективні методи управління, аналізу та синтезу досліджуваних явищ і процесів у публічному управлінні, розробляти нові методи управління на основі сучасних наукових досягнень.</p> <p>Виконується в активному дослідницькому середовищі. Формує достатнє знання іноземних мов.</p>
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<ul style="list-style-type: none"> – на посадах в центральних і місцевих органах державної влади; – на посадах в органах місцевого самоврядування; – на посадах в структурах недержавних суб’єктів громадянського суспільства та громадських організацій; – на керівних посадах і посадах фахівців на підприємствах, установах і організаціях державної і комунальної форм власності; – на управлінських і адміністративних посадах в міжнародних організаціях та їх представництвах в Україні.
Подальше навчання	Мають право продовжити навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти – доктора філософії. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, електронне навчання в системі MOODLE Університету, самонавчання, навчання через лабораторну практику, навчання на основі досліджень. Викладання проводиться у вигляді: комбінації лекцій, дослідницьких практичних та семінарських занять із розв'язанням ситуаційних завдань і проблем, використанням кейс-методів,

	ділових ігор, міждисциплінарних тренінгів; проходження практики, виконання курсових робіт, самостійна робота, підготовка кваліфікаційної роботи магістра, консультації викладачів, що розвивають комунікативні та лідерські навички та уміння працювати в команді.
Оцінювання	Поточне опитування, тестовий контроль, презентація індивідуальних завдань, есе, звіти команд, звіти з практики, контрольні роботи. Підсумковий контроль – екзамени та диференційовані заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю, захист курсових робіт, атестація.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК03. Здатність розробляти та управляти проектами. ЗК04. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні. ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології. ЗК06. Здатність до професійного спілкування іноземною мовою. ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК08. Здатність до ініціативності, відповідальності та навички до превентивного і аварійного планування, управління заходами безпеки професійної діяльності, уміння приймати рішення у складних та непередбачуваних ситуаціях, лідерські якості та знання міжнародних норм і законодавства України у сфері безпеки життєдіяльності населення, системи управління охороною праці та цивільного захисту.
Спеціальні компетенції (СК)	СК01. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти. СК02. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери. СК03. Здатність організовувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування. СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях. СК05. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями,

	<p>підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними.</p> <p>СК06. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.</p> <p>СК07. Здатність самостійно готувати проєкти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.</p> <p>СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.</p> <p>СК09. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування.</p> <p>СК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.</p>
--	--

7 – Програмні результати навчання (ПРН)

- ПРН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.
- ПРН02. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проєкти нормативно-правових актів для їх усунення.
- ПРН03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції.
- ПРН04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.
- ПРН05. Визначати пріоритетні напрями впровадження електронного урядування та розвитку електронної демократії.
- ПРН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проєктами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загальноорганізаційних структур.
- ПРН07. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.
- ПРН08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.
- ПРН09. Спілкуватися іноземною мовою на професійну тематику, обговорювати проблеми публічного управління та результати досліджень.
- ПРН10. Представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності.
- ПРН11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.
- ПРН12. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного

управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків.

ПРН13. Забезпечувати гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих умовах через ефективне управління охороною праці та формування відповідальності за колективну та власну безпеку; використовувати методи превентивного та аварійного планування, керувати заходами з безпеки професійної діяльності, приймати рішення у складних та непередбачуваних ситуаціях, вирішувати професійні завдання з урахуванням вимог цивільного захисту та охорони праці.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та вченими званнями, академічна та/або професійна кваліфікація яких відповідає спеціальності. Обов'язкове проходження підвищення кваліфікації та стажування всіх науково-педагогічних працівників, які забезпечують викладання дисциплін навчального плану. Відповідно до п.2 ст. 16 Закону України «Про вищу освіту», «Положення про щорічне оцінювання науково-педагогічних працівників і кафедр Національного університету «Чернігівська політехніка» науково-педагогічні працівники підлягають щорічній оцінці, результати якої офіційно оприлюднюються.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення кафедри менеджменту та адміністрування дозволяє повністю забезпечити навчальний процес протягом всього циклу підготовки здобувачів вищої освіти за освітньою програмою «назва програми». Всі лекційні, лабораторні та практичні заняття проводяться в лабораторіях та предметних аудиторіях, обладнаних технічними засобами навчання, вимірювальними приладами, лабораторними стендами, роботами. Комп'ютерні лабораторії оснащені сучасними персональними комп'ютерами і підключені до локальної комп'ютерної мережі університету та мають вихід до Internet.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Навчально-методичне забезпечення підготовки магістрів включає такі елементи: робочі програми, силабуси; конспекти лекцій; методичні вказівки та рекомендації для проведення навчальних занять, виконання індивідуальних робіт та для самостійної роботи здобувачів вищої освіти; комп'ютерні презентації та ілюстративні матеріали; наскрізні програми практик, методичні вказівки для проведення навчальної, виробничої та інших видів практик; варіанти для виконання індивідуальних завдань, тести, екзаменаційні білети, обговорені та схвалені на засіданні кафедри; пакети ректорських контрольних робіт для оцінювання рівня засвоєння дисципліни. Створені умови для організації дистанційного навчання з використанням системи MOODLE. Здобувачі вищої освіти та викладачі можуть використовувати бібліотечно-інформаційну систему, наукову бібліотеку Університету. Інформаційні

	<p>ресурси бібліотеки за освітньою програмою формуються відповідно до предметної області та сучасних тенденцій наукових досліджень у галузі. Ресурси Наукової бібліотеки НУ «Чернігівська політехніка» доступні через внутрішню та зовнішню мережу».</p> <p>Кафедра має свій власний бібліотечно-інформаційний фонд, що містить: фахову літературу, підручники, навчальні посібники, монографії; методичну літературу до контрольних, практичних (семінарських) занять з дисциплін, що викладаються на кафедрі; довідково-методичну літературу для самостійної роботи ЗВО, для виконання курсових та кваліфікаційних робіт; програми переддипломної практик; науково-дослідну літературу, звіти про виконання окремих етапів науково-дослідних робіт; нормативно-технічну документацію та документи законодавчо-нормативного характеру.</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Реалізується в університеті відповідно до вимог чинного законодавства та регулюється Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу НУ «Чернігівська політехніка».</p> <p>На основі двосторонніх договорів між НУ «Чернігівська політехніка» та закладами вищої освіти України.</p> <p>Кредити, отримані в інших університетах України, перезараховуються відповідно до Порядку визначення академічної різниці та визнання результатів попереднього навчання в Національному університеті «Чернігівська політехніка».</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Реалізується в університеті відповідно до вимог чинного законодавства та регулюється Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу НУ «Чернігівська політехніка».</p> <p>На основі двосторонніх договорів між НУ «Чернігівська політехніка» та закладами вищої освіти зарубіжних країн-партнерів.</p> <p>Індивідуальна академічна мобільність можлива за рахунок участі у програмі Еразмус+ та інших програмах</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства, Порядку організації набору та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства у НУ «Чернігівська політехніка»

2 Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1 Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
---------	---	--------------------	-------------------------

Обов'язкові компоненти ОП

ОК 1	Академічна англійська мова	4	Диф. залік
ОК 2	Цивільний захист та охорона праці в галузі	3	Диф. залік
ОК 3	Інституційне забезпечення публічної влади	4	Екзамен
ОК 4	Європейська інтеграція та трансформація державної служби	6	Курсова робота, Екзамен
ОК 5	Інформаційна політика та електронне врядування	5	Екзамен
ОК 6	Системний підхід в публічному управлінні	4	Диф. залік
ОК 7	Регіональна політика та місцеве самоврядування	4	Екзамен
ОК 8	Технології публічного адміністрування	4	Екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		34	

Вибіркові компоненти ОП

ВК 1	Соціальна та гуманітарна політика в державному управлінні	3	Диф. залік
ВК 2	Кадровий менеджмент в системі публічної служби	3	Диф. залік
ВК 3	Стратегічне управління та управління змінами в публічній сфері	4	Екзамен
ВК 4	Регулювання інноваційно-інвестиційних процесів на державній службі	4	Екзамен
ВК 5	Публічні фінанси	4	Екзамен
ВК 6	Управління ресурсами та антикризове управління	4	Екзамен
ВК 7	Міжнародний менеджмент у державній службі	3	Диф. залік
ВК 8	Антикорупційна стратегія в державному управлінні	3	Диф. залік
ВК 9	Менеджмент державних установ	4	Екзамен
ВК 10	Аналіз та формування публічної політики в державній службі	4	Екзамен
ВК 11	Міжнародне публічне право	4	Екзамен
ВК 12	Управління якістю державних, адміністративних та муніципальних послуг	4	Екзамен
ВК 13	Стратегічне управління на державній службі	4	Екзамен
ВК 14	Комунікація та транспарентність на державній службі	4	Екзамен
Загальний обсяг вибіркових компонент:		26	

Практична підготовка

ОК 9	Переддипломна практика	14	Диф. залік
------	------------------------	----	------------

Підготовка до атестації

ОК 10	Підготовка кваліфікаційної роботи	16	Атестація
-------	-----------------------------------	----	-----------

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

90

2.2 Структурно-логічна схема ОП

3 Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальністю в установленому порядку.

Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного plagiatу, фабрикації, фальсифікації.

У кваліфікаційній роботі має бути розв'язана складна задача чи проблема у сфері публічного управління та адміністрування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті або в репозитарії закладу вищої освіти або його підрозділу.

Атестаційний іспит у вигляді єдиного державного кваліфікаційного іспиту має оцінювати відповідність результатів навчання вимогам стандарту та відповідати організаційним вимогам до єдиного державного кваліфікаційного іспиту, які встановлюються законодавством.

**4 Матриця відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньої програми**

	ЗК 01	ЗК 02	ЗК 03	ЗК 04	ЗК 05	ЗК 06	ЗК 07	ЗК 08	СК 01	СК 02	СК 03	СК 04	СК 05	СК 06	СК 07	СК 08	СК 09	СК 10
OK 1						+												
OK 2								+										
OK 3									+	+						+		
OK 4		+					+											+
OK 5				+						+		+	+					
OK 6	+			+					+									
OK 7											+	+					+	
OK 8									+							+	+	+
OK 9		+			+											+		
OK 10	+														+	+	+	

**5 Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми**

	ПРН 01	ПРН 02	ПРН 03	ПРН 04	ПРН 05	ПРН 06	ПРН 07	ПРН 08	ПРН 09	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13
OK 1									+				
OK 2													+
OK 3						+							+
OK 4			+										
OK 5				+	+			+		+			
OK 6							+						
OK 7							+	+					
OK 8	+					+					+		
OK 9		+					+				+		
OK 10				+			+					+	

6 Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

Нормативні документи:

1. Закон «Про вищу освіту» № 1556-VII Редакція від 28.05.2023 - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Закон «Про освіту» № 2145-VIII Редакція від 02.07.2023 - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. - <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>
4. Національна рамка кваліфікацій – <https://mon.gov.ua/ua/tag/natsionalna-ramka-kvalifikatsiy>
5. Наказ МОН № 392 від 05.04.2023 «Про особливості запровадження змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2022 року № 1392» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0806-23#Text>
6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584).